

METSO-ohjelman jatko

**Valtioneuvoston päätös luonnonsuojelulain
14 §:n mukaisesta vapaaehtoisesta metsien
monimuotoisuuden toimintaohjelmasta
2026-2040**

Metsäneuvoston kokous 29.9.2025

Ville Schildt, metsäneuvos, MMM

Valmistelu

- HO-kirjaus: **Hallitus jatkaa ja kehittää METSO-, Helmi- ohjelmia.**

- Tehtiin virkavalmisteluna YM + MMM, Syke + Luke
- Laajapohjainen sidosryhmien osallistaminen METSO-seurantatyöryhmän kautta
- Lähtökohtana oli kevyt päivittäminen
 - Sidosryhmäkyselyt, toteuttajakyselyt
 - Nykyisen ohjelmakauden loppuarvio valmistui alkuvuodesta 2025

<https://ym.fi/-/loppuarviointi-metso-ohjelman-vaikutus-metsaluonnon-monimuotoisuuteen-positiivinen-jatkokausi-valmisteilla>

- Valmistelun aikana tunnistettuja haasteita
 - Eri ohjelmien poikkeavat aikajänteet: nykyinen METSO-kausi, Helmi-ohjelma, Kansallinen metsästrategia 2035, EU-tavoitteet
 - Kansallisen ennallistamissuunnitelman laadinta
 - Aluehallintouudistus + SMKn muutokset

Ennallistamissuunnitelma 8.2026

Valtion vanhojen ja lt metsien inventointi 2024-26

Vanhat ja lt metsät vnp 3.2025

Helmin väliarviointi

METSO:n evaluointi 1.2025

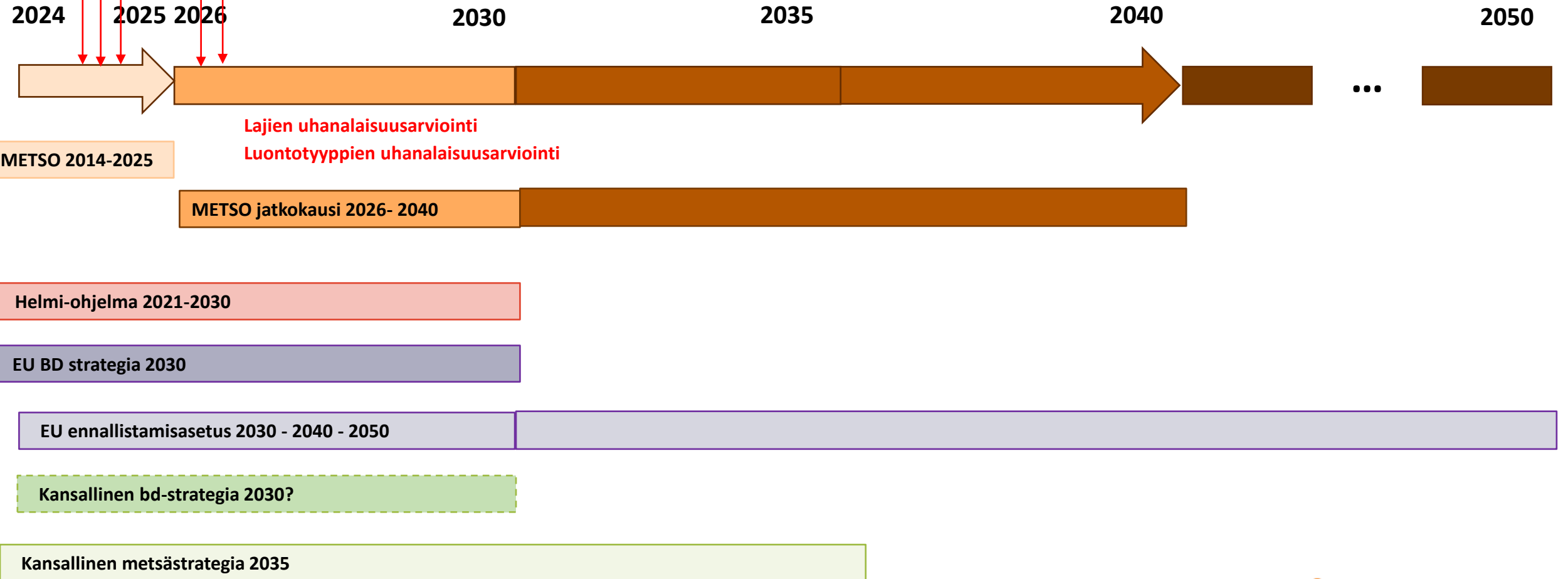
METSO:n tavoitteet 2031 >>

BD-strategioiden tavoitteet 2031 >> ?

Ennallistamissuunnitelman tavoitteet 2031 >>

Helmin tavoitteet 2031 >>

Soidensuojelu Helmistä METSOOn >> soidensuojelun tavoitteet 2031 >>

METSO-ohjelman 2026–2040 tavoite 1/2

- Vapaaehtoisen METSO-toimenpideohjelman tavoite on parantaa metsäisten luontotyyppien ja metsälajien tilaa ja suojelutasoa. METSO-toimenpideohjelma tukee muita toimenpiteitä, joilla pyritään kääntämään metsäisten elinympäristöjen ja lajien heikkenevä kehitys myönteiseen kehityssuuntaan vuoteen 2030 mennessä.
- METSO-ohjelma sisältää kansallisesti Helmi-ohjelmassa metsäisille elinympäristöille asetetut tavoitteet ja toimenpiteet, jotka ulottuvat vuoteen 2030.
- Vuosien 2031–2040 tavoitteet johdetaan ohjelman alkukauden tulosten ja kansallisen ennallistamissuunnitelman pohjalta kansallisen suunnitelman valmistuttua.

METSO-ohjelman 2026–2040 tavoite 2/2

- Toimenpide-ehdotuksia yhteensä 18, jotka useat ovat jaettu alatoimenpiteisiin
- Tavoitteeseen päästään:
 - Kehittämällä luonnonsuojelualueverkostoa
 - Ylläpitämällä ja kehittämällä talousmetsien luonnonhoitoa ja monimuotoisuutta
 - Tekemällä seuranta- ja parantamalla tietopohjaa eri toimenpiteiden arviointia ja kehittämistä varten sekä hyödyntämällä jo olemassa olevaa tietoa erityisesti metsätalouden käytännön toimenpiteissä
 - Uusien metsäluonnon monimuotoisuutta tukevien keinojen ja rahoituskanavien pilotoinnilla
 - Eri organisaatioiden ja sidosryhmien välisellä yhteistoiminnalla
 - Koulutuksella ja viestinnällä

Tulevasta ohjelmakaudesta 1/2

- Ohjelmakausi 2026-2040
 - **2026-2030** pystytään määrittelemään tavoitteita
 - 2031-2040 tavoitteet tulevat kansallisen ennallistamissuunnitelman kautta
- **Ympäristöhallinto**
 - Helmistä 40 000 ha + yksityiset luonnontilaiset ja vanhat metsät 10 000 ha (?)
 - METSO:n toteutus laajenee koko maahan. Pohjois-Suomen toteutuksessa priorisoidaan kriteerit täyttävät vanhat ja luonnontilaiset metsät.
 - Ympäristöhallinnon luonnonhoitotyöt Helmiin.
- **MMMn hallinnonala**
 - Helmistä tavoitteet; ympäristötuki 20 000 ha + nykykauden saavuttamatta jäävät tavoitteet 8 000-10 000 ha
Luonnonhoidon tavoitepinta-ala yksityismetsissä 2000 ha vuoteen 2030
 - Valtion maiden tavoitteet lähinnä luonnontilaisista ja vanhoista metsistä + ae-verkoston kehittämisestä. Inventoinnit valmistuvat 2026/2027 vuodenvaihteessa. Päätöksiä 2025 ja 2026 maastokausien jälkeen. Arvio pinta-alasta 80 000-90 000 ha (metsämaa, Ylä-Lapin eteläpuoli, sis. jo suojellun n. 32 000 ha alan)

Tulevasta ohjelmakaudesta 2/2

- MMM:n ja YM:n yksityismetsien suojelutavoitteet nykyresursseihin suhteutettuna haasteellisia; tulevat edellyttämään lisärahoitusta kauden 2026-2030 loppuvuosina. Tässä vaiheessa ei tulla esittämään lisärahoitusta.
- Määrällisten tavoitteiden alentaminen (MMM, YM) Helmi-ohjelmassa asetetuista alustavista tavoitteista ei pidetä järkevänä, koska ennallistamisasetuksen kansallisen suunnitelman luonnonhoidon määrälliset tavoitteet tulevat olemaan aivan toista suuruusluokkaa.

Syksyn valmistelu

- METSO-seurantaryhmässä hyväksytty valmistelumuistio jätettiin YM:lle 17.6.2025; sisälsi Greenpeacen, SLL:n ja WWF:n eriävän mielipiteen <https://ym.fi/-/metso-ohjelman-seurantatyoryhman-nakemys-jatkokaudesta-valmistui>
- Muistion pohjalta on tehty luonnos LSL 14 §:n päätöksestä
- Esitys lausunnolle 9.9. Lausuntoaika päättyy 13.10.2025 <https://mmm.fi/-/1410903/esitys-uudeksi-metso-ohjelmaksi-lausuntokierrokselle>
- Käsittely PEYH-minryssä 24.10.2025
- Valtioneuvoston hyväksyntä vapaaehtoiselle metsiensuojeluohjelmalle pitäisi saada loppusyksystä ja toimeenpano vuoden 2026 alusta, jotta uuden ja vanhan ohjelman toimeenpanoon ei tulisi katkosta.

Kiitos!